

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus VII. Dominica V. post Pentecosten. Flagellum flagellatum.
Thema. Quiautem dixerit fatue: reus erit gehennæ ignis. Matth. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](#)

ti qui audiunt Verbum Dei, & custodiunt illud: Dicant omnes Auditores mei: In verbo tuo laxamus rete, quia verba vitæ æternae habes. Amen.

DISCURSUS VII.

Dominica V. post Pentecosten.

Flagellum flagellatum.

T H E M A.

Quia autem dixerit fatue: reus erit gehen-næ ignis. Matth. 5.

S Y N O P S I S.

- I. Lingua universitas iniquitatis, & flagellum quod Christus severè flagellat, & hoc sermo-ne flagellandum est.
- II. Iracundæ linguae vitium propriè appellari potest Flagellum, quia & plagam infert & infamiam.
- III. Unde qui proximum convitiatur vel infamat Draconi similis est, qui habet septem capita.
- IV. Et hic septiceps Draco peior est flagello famis & belli quia sèpè uno morsu plures occidit, quam famis & bellum! maxi-
- mis sèpè viris ingentia damna intulit: imò omnia mala ab hoc malo.
- V. Ipse Iobus qui alijs promittebat immunitatē a flagello lingue, ab eo non fuit immunis, ut ob id in querelas solveret: r. Et maluit in sepulchro computrescere, quam ab hoc Flagello flagellari.
- VI. Quid Christus? omnia tormenta levius tulit, quam con-vitia, & blasphemias. Acutius est flagellum lingue, quam lancea, qua corpus Christi perforatum est.

VII. Unde detractores & eiusmodi linguis Deo sunt odibiles, & eorum lingua maledicta, quia uno ictu tres interficit.

VIII. Quia veritate agniti sancti viri detractores studiose vitabant. Ut S. Augustinus. S. Thomas de Villanova,

Franciscus Suarez.

IX. Frustraverò est flagellare hoc flagellum; nisi Deus flagellat uti detractoris fame s. Ambrosij.

X. Fugiamus hunc Draconem, hoc flagellum, Deo odibile, quod graviter punitur in eternis pœnis:

Qui autem dixerit fatue; reus erit gehennæ ignis. Matth. 5.

I.

Dij pariter & amoris instrumentum est lingua; idem pessimum & optimum in corpore humano membrum. Vulnerat, & sanat; venenat, & medetur; nocet & prodest; & quidem plus nocet quam prodit; citius fauiat, quam cicatricem inducat. Virus eius penè insanabile, ulcera sèpè incurabilia, nocumenta irreparabilia, damna infinita. Unde rectè à Jacobo apostolo nominatur *Universitas iniquitatis*. Ocumeniū legit: *Mundus iniquitatis*: Syriaca habet: *Mundus peccati*, quasi omnis iniquitas originem & radicem haberet à lingua, vel quasi omne peccatum quod in mundo est, linguae ministerio perficeretur. Certè per hanc invidia ringitur, odium exardescit, iracundia furit, gula ingurgitatur, superbia inflatur, luxuria accenditur: verbo omne flagitium aut inchoatur aut perficitur: ut actum agat, qui omnia mala promanantia à lingua, velit enarrare. In hodierno Evangelio reprehenditur à Christo lin-

Jacobi 3.
v. 6.

lingua Iracunda, quæ in proximum debacchatur si-
ve indignando, sive convitiando, sive (quod & fre-
quentissimum & gravissimum est) detrahendo, &
infamando : vel ex hoc solo capite digna appellari
Universitas iniquitatis, quia penè universum huma-
num genus corrumpt. *Tanta huius mali libido mentes*
bominum invasit, (inquit S. Hieronymus,) *ut etiam*
qui procul ab alijs vitijs recesserunt, in istud tamen quasi
in extreum laqueum Diaboli incident. Est profectò
lingua convitians & detrahens laqueus convitia-
tori & detractori, est verò etiam *Flagellum* proxi-
mo, in quem convitia, & detractiones jactantur.
FLAGELLUM dico, quia livorem & cicatricem, &
sæpè insanabile vulnus post se relinquit : imò effe-
ctum habet graviorem , quam ullum *FLAGEL-*
LUM, ut adstruit Ecclesiasticus : *Flagelli plaga li-vo-*
rem facit : plaga autem lingue comminuet offa : Quid
mirum igitur quod hodie Christus benedictus in
talem linguam adeò severè pronuntiet ? *Qui autem*
dixerit fatue, reus erit gehennæ ignis. Lata est senten-
tia, qui calumniatur, qui convitium dicit, qui bo-
nam famam detrahit proximo, reus est gehennæ
ignis. Ut verò nos hanc evadamus sententiam
FLAGELLUM Linguae convitantis & detrahen-
tis *FLAGELLEMUS* præsenti sermone, & quanta
mala in mundo excitet paulisper recogitemus.

II. Non sum nescius quod scripturæ Inter-
pretes super hodierna doctrina Christi varijs inter-
se disceptent explanationibus, præsertim quid in se-
cundo & tertio gradu irascentium per vocem *Raca*,
& vocem *fatue* voluerit Salvator exprimere. Mihi
placet Hugonis Cardinalis assertio : *Secundum va-*
rietatem culpæ, variatur qualitas pœnæ. Minus est enim

ira

S. Hier.
Ep. 14. ad
Celsant.

Eccl. 28.
v. 21.

Hugo
Card. in
Matth.

*ira cordis ; plus est Raca, id est affectus iree in vocem pro-
rumpens : plus etiam est fatue, id est certa expressio con-
vitij, propter quem redditur aliquis infamis.* Porro vox
Raca, ut idem Doctor ait ; *interiecto est, indignationem
significans proferentis* : Nec est per se quid significati-
vum, sed denotat omne verbum ex indignatione
prolatum sine criminis expressione, uti advertit S.
Hieronymus : *Hoc verbum propriè Hebræorum est,
id est inanis, vacuus, quem nos possumus vulgata iniu-
ria, absq; cerebro nuncupare.* Talia sunt hodie passim
in usu : homo nauci, flocci, stolo, stipes &c. Vox
fatue iam est expressiva criminis, & omnem crimi-
nis impositionem complectitur , ut notat Lucas
Burgensis : *Cuius ira eo prorumpit, ut fratrem suum ad-
huc sceleris alicuius, aut impietatis notet, eo enim pertinet
convitium fatui : nam fatuus verè ac proprie est, qui vi-
tam instituit non secundum legem Dei.* Et hoc linguae i-
racundæ vitium propriè FLAGELLUM potest ap-
pellari , siquidem & plagam infert & infamiam,
FLAGELLUM est mancipiorum & vilissimorum
hominum supplicium, & non tantum livorem, sed
& infamiam post se relinquit flagellatio. Sic pro-
fus contumelia, convitium , detractio proximum
non solum lœdit gravissimè, verum & infamie no-
tam ei inurit.

III. Quantum verò hoc malum sit & quam
multiplex, intelligemus ex visione illa Joannis A-
pocalypticæ : *Ecce Draco magnus rufus, babens capita
septem, & cornua decem : & cauda eius trahebat tertiam
partem stellarum cœli, & misit eas in terram.* Homo ira-
cundus qui proximo suo convitiatur, qui eius fa-
mam obscurat Draconi similis est, cuius lingua in-
star caudæ Draconis, quidquid in proximo illustre,
vir.

S. Hieron.
in Cate.

Luc.
Burg.

Apoc. 12.

virtuosum, & velut sydereum videt, palam subinde, sœpius clam & in occulto flagellat, & ex alto existimationis cœlo in terram detrahit, ut non amplius credatur talis esse, qualis vel erat vel apparebat. Neq; id uno modo molitur, sed vario, uti observat S. Bernardinus : *Detractio est secreta bona occultare, occulta bona denigrare, bona in mala inverttere, bonis mala miscere, occulta mala manifestare, audita mala augm-*

*S. Bern.
To. 2. ser.
29. art. 2.
c. 7.*

*tare, atq; crimina falsa imponere, quæ sunt septem Draconis. Id est detractionis capita, de quibus Joannes ait : habens capita septem. Heu immane monstrum quod tanta mala contra bonum molitur ! Draco solo flatu necat viventia, detractor & convitiator viros aperit, nocet, & sœpè infert mortē animæ proximi, semper suæ ; sœpè etiam mortem corporis tam sui quam alieni. Unicum *Mentiris* aut *Mendax* es, quoties in duella, in cædes mutuas concitavit antea amicissimos ? Quoties imminuta uno verbo laus viri boni, illum exalto bonæ famæ detraxit in terram, ut nunquam amplius ad pristinum honorem resurgeret ! Hoc est quod dicebat David : *Posuerunt in cœlum os suum, iniquitatem in excelso locuti sunt. Summa petit livor, quem virtus in gloriæ theatro collocat, eum aggreditur invidia & malevolentia, ut quasi stellus ē cœlo detrahere videatur. Invidiæ filiam nominat detractionem Doctor Angelicus, quæ ntitur qualitercunq; minuere gloriam proximi.**

*D. Tho. 2.
2. q. 73. a.
3.*

IV. Hominem in alto virtutis collocatum, & de manu Domini correptionem ac adversa fortia animo acceptantem consolans Job, promittit immunitatem à septem malis, quasi innueret septem capita Draconis quorum modò meminimus : *In sex tribulationibus liberabit te, & in septima non tanguet te*

*Job 5.
v. 19.*

Dom. Pars II.

L

ma-

malum. Quæ rogo sunt illæ tribulationes? famæ, bellum, & tertio loco quasi non inferior tribulatio fame & bello : FLAGELLUM LINGUÆ. In fame eruet te de morte & in bello de manu gladij: A FLAGELLO LINGUÆ absconderis : per quæ videtur comparare FLAGELLUM linguae cum Flagello famis, & flagello belli. Sanè cum famæ & bellum sœviat in vitam humanam, & plures simul mortes causet, non malè potest FLAGELLUM linguae illis comparari; utpote quod integras cœnæ, integras urbes demolitur. Unde S. Chrysostomus versans allegatum à nobis textum
Qui autem dixerit fatue &c. cum sibi obiecisset ex quorundam opinione, illud per exaggerationem si-
ve per hyperbolæ dictum esse: *Noli inquit, aspi-
re, quod unum hoc verbum sit, sed quantum periculi ha-
beat expende.* Hæc pericula & homicidia sœpè pepere-
runt, & urbes sœpè integras subverterunt. Ut hoc pro-
bemus non opus est alijs exemplis, quam experien-
tia quotidiana. Nisi enim essent detractores, susur-
rones, calumniatores in aulis Principum, rara fo-
rent bella, rara urbium & Provinciarum excidia.
Lipsius acutè perstringens mala calumniæ, inquit:
*Breviter hoc accipite. Quidquid fraudum, scelerum, op-
pressionum usquam aut unquam in Aulis fuit, id manasse
ab hoc capite, ab hoc fonte. Alexandrum illum magnum
in tot amicorum neces quid nisi calumnia impulit?* Socra-
tem vita, Rutilium civitate, quid nisi calumnia expulit?
Et ne vetera tantum cogitemus &c. Doletis hærente in
Reipub. visceribus discordiarum tela? calumnia intecit.
Ardere tot iam annos facem hanc civilium bellorum?
calumnia accendit. Nec quidquam malorum videmus, aut
vidimus, quod non ab hac scaturigine diffusum. Populi in
Re-

S. Chry-
soſt. hom.
16. in
Mattb.

Lips. O-
rat. de
Calumn.
Cent. 5.
Miscell.
Epist. fin.

*Reges, Reges in populos non alia re excitati primò atq;
irritati sunt, quām hoc linguario flagello. O quām me-
lius dixisset FLAGELLŌ, quod est juxta Aposto-
lum Universitas iniquitatis. Unde sapientiores Prin-
cipes animadverso periculo, quod ex eiusmodi au-
licis Flabellis sive Flagellis imminet, acerrimo sem-
per odio insectati sunt susurrones, calumniatores,
& detractores famae alienæ. Antoninus Pius capi-
tali sententia in eos animadvertebat, nisi proba-
rent quod effutiverant. Opilius Macrinus studiosè
conquistos, exquisitis pœnis mulctabat. Vespasia-
nus & Titus Imperatores, illos veluti publico de-
stinatos exitio summoperè execrabantur, & FLA-
GELLIS cæsos in Amphitheatri arena spectandos
proponebant, ut ita pœnis publicis coërciti tam i-
psi quām alij à noxa per calumniam inferenda absti-
nerent. Suetonij verba sunt in Tito : *bos (nempe
delatores & calumniatores) affiduè in foro FLA-
GELLIS ac fustibus cæsos, ac novissimè traductos per
Amphitheatri arenam partem subjici in servos ac venire
imperavit, partim in asperrimas Insularum a-vehi. Ca-
lumniator qui Severum Proconsulem detulerat
quasi ambitūs reum , ex sententia Præfectorum
Prætorio in crucem actus est. Gravissimè quoq;
Domitianus Imperator in hæc hominum monstra
animadvertere solitus, illud frequens in ore habuit :*
*Princeps qui delatores non castigat, irritat. Atq; ita si
ad malorum radicem oculos vertamus, invenie-
mus esse hoc Flagellum linguæ. Sed nondum di-
mitto Jobum, qui timenti Deum viro & patienti
adversa promittebat immunitatem à FLAGELLO
LINGUÆ. Quis ipso inter adversa tolerantior ?
quis Deo coniunctior ? Innumera perpessus infor-**

L z

tu-

Suet. in
Tito. cap.
8.

Spartian.
in Sever.
c. 4.

Suet. in
Domit. c.
9.

tunia laudabat Deum, nec agrorum vastatio, nec pecoris iactura, nec ruina Domus, nec filiorum oppressio ullum ab eo verbum impatientiae extortis: at ubi ventum est ad calumnias, ad convitia, ad impropria, cum ei amici & uxor insultarent; non nihil commotior inquietabat: *Usquequò affligitis animam meam, & atteritis me sermonibus.* Et post pauca: *Contra me erigimini, & arguitis me opprobrijs meis.* Saltem nunc intelligite, quia Deus non aequo iudicio afficerit me, & *FLAGELLIS suis me cinxerit.* Quasi diceret; reflectite vos quod Deus quidem me castiget linguis vestris velut. *FLAGELLIS*, sed nimis est quod facitis: *usquequo affligitis?* Cessate semel mihi exprobrare inscitiam, ignorantiam, stultitiam meam, desinite me habere pro fatuo: *Sic ignoravi, mecum erit ignorantia mea.* Per calumnias me quidem affligitis, sed plus nocetis vobis quam mihi: unde ad hunc locum Cardinalis Hugo: *Affligi dicit, quia injustè arguebatur & false.* Convitium & improprium sentit justus magis quam gravissima quævis damna corporis & fortunarum. Origenis sententia est: *Sæpen numero, qui corporis crucianta toleravit, non passus est verba:* quia homini bona conscientiae & bona fama gravius est ferre flagellum lingue, quam aliud quodvis tormentum: & multi pro conservanda bona fama plus enituntur, quam pro conservanda temporali vita: quia data optione eligunt potius vitam perdere quam famam.

V. Videtur hoc ipsum sensisse Jobus, qui levius quid aestimavit jacere in sepulchro, putrescere, & corrodi vermibus, quam impeti linguis importunorum consolatorum, quam audire impropria. Audite quid dicat: *Putredini dixi Pater meus,*

ma-

Job. 19.

Hugo in
Job.Origen.
ibid.

Job. 17.

mater mea, & soror mea vermis. Suavi Patris & matris nomine appellat putredinem, & chara sororum nomenclaturam indigitat vermes. Atvero ad importunos suos consolatores conversus ait: *Carnibus meis Saturamini.* Nunquid vermes saturantur carnibus humanis in sepulchro? cur ergo officium vermium tribuit exprobantibus & convitia jactantibus, econtra vero paternum, maternum, & sororium nomina quae sunt consolatoria assignat vermis? Nempe gravius illi erat audire convitia & probria, & imputationes falsas, quam corredi in sepulchro a vermis. Huc videtur respexisse Author Catenæ Græcæ cum ad praefata Jobi verba haec addit: *De carnibus inquit meis saturamini, præsertim cum probrofi sermones ad depascendos artus satis per se valent.*

VI. Quod Jobus tantoper senserit improperia satis quidem ostendit gravitatem linguæ convitantis & detrahentis: Sed maius adhuc veritatis argumentum habemus in Christo benedicto, qui inter immanissimos cruciatus, inter acerbissima passionis tormenta, sicut agnus coram tondente se obmutuit, spinas, clavos, flagella, sputa, verbera, crucem tulit tacendo: ad falsa tamen testimonia, & contumelias & blasphemias aperuit os suum, & clamavit *Deus Deus meus, ut quid dereliquisti me.* Ut observavit D. Cyprianus Christum alloquens: *Clavis sacros pedes terebrantibus, fossisq; manibus de vulnerum anxietate non loqueris; de spinis sacram caput pungentibus non quereris, sed satagois ut innoscat posteris quare derelictus a Deo videaris, expositus contumelijs & ludibrijs Judeorum.* Nimirum atrocis multò feriunt contumelia & convitia, quam spinæ, quam

L 3

cla-

D Cyprian. ap.
Veg. in
Judic.

clavi, quam flagella, & crudelius est multo **FLA-**
GELLUM linguae, quam aliud quodcunq; flagel-
lum materiale : imò ex mente S. Bernardi lingua
calumniatrix & maledica gravius Christum læsit
quam lancea quâ latus eius perforatum est. Effatum
illius est. *Nec verò eiusmodi linguam ipso etiam mucro-*
ne quo Dominum latus confossum est, crudeliorē dicere
verearis. Fodit enim hic quoq; Christi corpus, & mem-
brum de membro, nec iam exanime fodit, sed facit exani-
me fodiendo. Ipsiis quoq; nocentior est spinis, quas illi tam
sublimi capiti furor militaris imposuit : Seu etiam clavis
ferreis, quos sanctissimis manibus illis & pedibus consum-
matio Judaicæ iniquitatis infixit. Non loquitur de solo
Christo, sed & de eius membris, quae quotidie cru-
deli hoc FLAGELLO lingue flagellantur & fauiciantur. Corpus Christi est Ecclesia, membra Christi
sunt fideles : Lingua convitians & maledica hoc
corpus *facit exanime fodiendo.*

VII. Hæc fortè nota sunt calumniatoribus &
detractoribus, sed cum detractiones & calumniae
trahant originem ab odio, tanto libentius in hoc
vitium prouent, quanto magis per illud proximus
læditur. Nam maior exosi miseria, est maior odien-
tis consolatio. Verum si sapiunt effectum tanti vi-
tij respicient, & ex ipso sensu eorum quos læidunt,
agnoscant quantoperè lædant Deum & suam ani-
mam. S. Paulus cum multa scelera & sceleratos e-
numeraret, etiam nominavit *fusurrones, detractores,*
Deo odibiles, contumeliosos, superbos, elatos. Quid sibi
vult rogo quod solos detractores vocet Deo odibi-
les ? an fortè superbī & elati non sunt Deo odibi-
les ? Etiam isti, sed maxime, & per antonomasiā
sive in supremo gradu detractores, quia superbī,
elati

elati, & similes suam tantum lèdent conscientiam, & fortè proximi in quantum scandalizant; atvero detractores uno iectu tres feriunt, eum cui detrahunt, seipso, & eos coram quibus detrahunt. *Verba bilinguis*, inquit sapiens, *quasi simplicia*, & ipsa perveniunt usq; ad interiora ventris. Pagninus legit: *Verba susurratoris sunt ut vulnera*. Alia lectio habet: *Lingua triplex maledicta erit*. Illa videlicet qui per susurros & detractiones, se, & proximum, & auditores lèdit. De qua S. Bernardus: *Nunquid non viperæ est ista lingua? ferocissima planè: nimirum quæ tam lethaliter tres inficiat flatu uno*. Et alibi, *Unus est detractor, qui loquitur, & unum tantum verbum profert, & tamen illud unum verbum, uno in momento multitudinis audientium aures inficit, animas interficit*. Necessarium planè est, ut talis odibilis sit Deo, & ut sapiens addit etiam hominibus: *Abominatio hominum detractor*.

Prov. 18.

S. Bern.
serm de
tripl. cu-
stod. sup.
cit.
Idem
Bern. ser.
24. in
Cant.
Prov. 24.

VIII. Et hæc ipsa causa est cur sancti & timorati viri omne consortium detractorum studiosè vitaverint. S. Augustinus excludebat tales à sua mena proposito ut ab omnibus legi posset illo distico:

*Quisquis amat dictis absentum rodere famam
Hanc mensam vetitam non verit esse sibi*

S. Aug. ad
frat. in
Erem.

Notate vocem *rodere*, quæ propriè de canibus dicitur, quasi detractores appellaret canes, sed peiores sunt canibus, quia ut notat Bellovacensis *immunda habent ora admodum canum*. Et canis domesticos suos non allatrat, alios canes non facile mordet: detractor verò & convitiator nulli parcit: Unde S. Bernardinus senensis ait: *Crudelior feris meritò comprobatur: leo leoni parcit, lupus lupum non comedit, & quasi omnes ferae crudeles, alijs feris generis sui parcunt, solus de-*

Bellovac.
in spec.
mor. T. 3.
lib. 3. dist.
3.
S. Bern.
sen. To. 2.
ser. 29.
art. 1.

detractor sibi similes satagit de vorare. Genium S. Augustini imbiberat eius sectator S. Thomas de Villanova, qui aliquando exspectans in aula Caroli V. Imp. audientiam circumdatus multis nobilium aliquorum famam alienam lacerantium, modestè assurgens, vos Principes, inquiebat, obsecro ut alia confabulari velitis, aut per vos hinc mibi liceat abire. Celebrimus ille Theologus Franciscus Suarez Societ. Jes. invitatus ad mensam Archiepiscopi Ulyssiponensis, cum ibi nonnulli convivæ detrahere incepissent absentibus, libero ore in ea verba erupit: Aut iste præcidendus est sermo, aut bona cum venia hinc ego abeo. Obstupuere libertatem convivæ, sed Archiepiscopus ea delectatus, virumq; sapientissimum complexus: maestate, inquit. Francisce, non alium ego amum per velim quam te, qui absentis amici famam adeo libere tuearis. Nempe detractor odibilis Deo juxta & hominibus.

Rho. ib.
§. 5.

D. Tho. 2.
2. q. 73.
a. I.

Bellovac.
Spec. mor.
T. 3. lib. 3.
dis. 3.

IX. Flagellavimus flagellum linguae convitantis, contumeliosæ, detractoriæ, quæ ab eadem radice oriuntur & modicè differunt, ut advertit S. Thomas: Verbo dupliciter aliquem laedit, uno modo in manifesto, & hoc fit per contumeliam; alio modo occulte, & hoc fit per detractionem. Sed huic FLAGELLO non sufficiunt omnia flagella mundi adeò universale & commune est: ut unde pronuntiat de eo Salmeron: Adeò frequens est hoc vitium, etiam apud pios & religiosos, ut nomen quinti elementi, sine quo vivi non potest, apud quosdam obtinuerit. Et nisi hoc FLAGELLUM seipsum flagellet, non cessat flagellare: quod accidisse cuidam Episcopo memorat Bellovacensis: Affidebant forte mensæ S. Augustini plures alij Episcopi & Clerici, cum allatum est nuntium de

de morte S. Ambrosij Mediolanensis Antistitis, cuius famæ paulò ante quidam ex præsentibus Episcopis retraxerat: is audiens mortuum sanctum virum simili vulnera percussus, & ad lectum deportatus, ipsa nocte diem clausit extreum. Ecce FLAGELLUM linguæ seipsum flagellavit ad mortem.

X. Fugiamus ergo hanc pestem, hunc Dracōnem, hanc viperam, hanc caninam rabiem, hoc insatiabile FLAGELLUM, quod monet sapiens. *Tame Dominum fili mi, & Regem, & cum detractoribus ne commiscearis: quoniam repente consurget perditio eorum.* Utī accidit modo memorato S. Augustini convivæ, utī accidit illi de quo author fasciculi virt. & vitio. *Hic morte præventus est sine confessione, neq; enim merebatur, ut ea lingua peccati venenum evomeret, qua tam frequenter aliorum innocentiam lacerarat.* De alio item narrat quod post mortem aperuit exertam ab ore usq; ad terram dependentem linguam igneam, quam crebris morsibus mordebat, & expuebat: & poenæ causam rogatus respondit: *Quia dum vixi, per male dictum hoc membrum omnes sum persecutus ab hoc tormento in perpetuum non liberabor.* Hæreat nobis altè demissa in pectus hodierna Christi sententia: *Qui autem dixerit Fatue reus erit gehennæ ignis.* Hanc poenam caveamus.

*Prov. 24.
v. 21.*

*Amb. fas-
cic. virt.
& vitior.*

Dom. Pars II.

M DIS-